

ฉ.พ. ๒๕๕๓
๒๕๕๓
๐๐๓

การศึกษานผลการเรียนรู้จากตัวอักษรบรรยาย ที่สอดแทรกในระหว่าง
การเสนอรายการอิทธิทัศน์บนเตียง ที่ต่างเนื้อหากัน

ปริญญานิพนธ์

ของ

สมบัติ ช่อหะชัน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

เมษายน 2530

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๒๕๓๕ พ.ศ. ๒๕๓๕

177983

การศึกษามลภาวะเรียนรู้จากตัวอักษรบรรยาย ที่สอดแทรกในระหว่าง
การเสนอรายการโทรทัศน์บนเตียง ที่ต่างเนื้อหากัน

บทคัดย่อ

ของ

สมบัติ ช่อหะจัน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

เมษายน 2530

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาค้นคว้าในครั้ง นี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษามลภาวะการเรียนรู้จากตัวอักษร
บรรยายที่สอดแทรกในระหว่างการเล่นอาหารรายการโทรทัศน์บนเตียง ที่ต่างเนื้อหา

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเทพศิลา จำนวน
90 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน

กลุ่มทดลอง 1 ศึกษาจากรายการโทรทัศน์บนเตียงที่เสนอเนื้อหาเป็นการดู

กลุ่มทดลอง 2 ศึกษาจากรายการโทรทัศน์ที่เสนอเนื้อหาด้วยตัวอักษรบรรยายล้วน

กลุ่มทดลอง 3 ศึกษาจากรายการโทรทัศน์บนเตียงเสนอเนื้อหาเป็นการดู

สอดแทรกเนื้อหาเป็นอักษรบรรยาย

หลังจากดูรายการโทรทัศน์จบแล้วทำการทดสอบวัดผลการเรียนรู้ทันที โดยให้

แต่ละกลุ่มทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กลุ่มทดลอง 1 ทำแบบทดสอบเนื้อหาการดู

กลุ่มทดลอง 2 ทำแบบทดสอบเนื้อหาอักษรบรรยาย

กลุ่มทดลอง 3 ทำแบบทดสอบเนื้อหาการดู และ เนื้อหาอักษรบรรยาย

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1 ผลการเรียนรู้เนื้อหาของรายการโทรทัศน์บนเตียงที่มีการสอดแทรกเนื้อหา
ด้วยตัวอักษรบรรยาย กับผลการเรียนรู้เนื้อหาของรายการโทรทัศน์บนเตียงเพียงอย่างเดียว
ไม่แตกต่างกัน

2 ผลการเรียนรู้เนื้อหาของตัวอักษรบรรยายที่สอดแทรกในระหว่างการเล่น
รายการโทรทัศน์บนเตียง กับผลการเรียนรู้เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ที่เสนอเนื้อหาด้วย
ตัวอักษรบรรยายเพียงอย่างเดียว ไม่แตกต่างกัน

**A Study of Learning Achievement from Narrative
Passage Downstream Keyed in Television Programs
with Different Content**

AN ABSTRACT

BY

SOMBAT SORHASUN

**Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education Degree
Srinakharinwirot University**

April 1987

The purpose of this study was about learning achievement from narrative passage downstream keyed in television programs with different content

A Sample of 90 Pratom Suksa 6 of Wat Tepleela school Bangkok were separated into 3 groups , 30 students each

The first group learned 3 programs from television using the entertainment program

The second group learned 3 others narrative passage program television

The third group learned from 3 programs using the entertainment downstream keyed narrative passage

Then the students were given the learning achievement tests due to the subjects

The first group were tests from entertainment programs

The second group were tests from narrative passage programs

The third group were tests from entertainment and narrative passages programs


it revealed that

1 The learning achievement of the television programs downstream keyed narrative passage and the television programs there is no significant

2 The learning achievement of the narrative passages downstream keyed in television programs and the narrative passages from television programs there is no significant


คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณา
ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

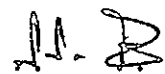
คณะกรรมการที่ปรึกษา


 ประธาน

 กรรมการ

คณะกรรมการสอบ


 ประธาน

 กรรมการ

 กรรมการ


คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณา
ปริญญาโทฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

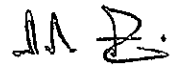
คณะกรรมการที่ปรึกษา

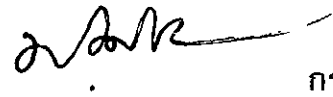
 ประธาน

 กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

 ประธาน

 กรรมการ

 กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษม บุ่งส่ง ประธานกรรมการที่ปรึกษา อาจารย์พนิต วัณโณ กรรมการที่ปรึกษา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้คำปรึกษาและคำแนะนำการเขียนปริญญานพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุ่งส่ง ที่ให้คำปรึกษาแนะนำวิธีการทางสถิติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิลาศ เกอมี กรรมการสอบปากเปล่า คณาจารย์ภาควิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา และรองศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน พันธมนาวิน ที่ให้คำปรึกษาและแนวความคิดเกี่ยวกับปัญหาการวิจัย

ขอขอบคุณโรงเรียนวัดเทพศิลา อาจารย์วันดี สขมาภัย และคณะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทกท่าน ที่ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเป็นอย่างดีในการทดลองโรงเรียนลาซาลี และโรงเรียนวัดไผ่เงินโชตนาราม

ขอขอบคุณอาจารย์จรินทร์ ภาษา อาจารย์อมรา ปริญญาธิบุรณ อาจารย์สมชาย อ้วนภาพ และเพื่อนๆ นายสื่อและช่อมล เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์ ศูนย์บริการเพื่อการศึกษาทุกท่าน ดร.สมนึก วิจารณ์ ที่ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีในการทดลอง

ขอขอบคุณเพื่อนๆ ปริญญาโทเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่ช่วยเหลือและให้กำลังใจเป็นอย่างดี ที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ น้อง ที่ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัยมาโดยตลอด และขอขอบคุณ คุณภิญญา พุ่มดอกไม้ ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจเป็นอย่างดีตลอดมา

สมบัติ ออหะชัน

สารบาญ

บทที่	หน้า
1 บทนา	1
ภมหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาคั่นควา	(3)
ความสำคัญของการศึกษาคั่นควา	3
ขอบเขตของการศึกษาคั่นควา	3
นยามศัพท์เฉพาะ	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
การรับรู้และการเรียนรู้	6
คุณค่าของตัวอักษรบรรยายกับรายการอิทธิทัศน์	7
การวิจัยเกี่ยวกับรายการอิทธิทัศน์	9
สรุปรวมเอกสารและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
สมมติฐานในการศึกษาคั่นควา	13
3 วิธีดาเนินการทดลอง	14
การเลือกกลมตัวอย่าง	14
แบบแผนการวิจัย	14
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	(15)
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพ	16
การสร้างแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้	17
วิธีดาเนินการทดลอง	18
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	19
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	20

๘
บทที่

5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	22
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	22
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	22
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	22
	สรุปผลการการศึกษาค้นคว้า	24
	อภิปรายผล	24
	ข้อเสนอแนะ	25
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	25
	บรรณานุกรม	27
	ภาคผนวก	33

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ค่าสถิติพื้นฐาน และผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ผลการเรียนรู้เนื้อหาของรายการบันเทิง	20
2	ค่าสถิติพื้นฐาน และผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ผลการเรียนรู้เนื้อหาของตัวอักษรบรรยาย	21
3	คุณภาพของแบบทดสอบ	34
4	ค่า p , r และ Δ ของแบบทดสอบรายการบันเทิงเรื่องที่ 1 .	35
5	ค่า p , r และ Δ ของแบบทดสอบรายการบันเทิงเรื่องที่ 2 .	36
6	ค่า p , r และ Δ ของแบบทดสอบรายการบันเทิงเรื่องที่ 3	37
7	ค่า p , r และ Δ ของแบบทดสอบตัวอักษรบรรยายเรื่องที่ 1	38
8	ค่า p , r และ Δ ของแบบทดสอบตัวอักษรบรรยายเรื่องที่ 2	39
9	ค่า p , r และ Δ ของแบบทดสอบตัวอักษรบรรยายเรื่องที่ 3	40

บทนำ

การส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาด้วยการแพร่กระจายความรู้ต่างๆ สู่ประชาชน
ให้มีโอกาสได้รับการศึกษาตลอดชีวิตด้วยรายการโทรทัศน์ ซึ่งเป็นสื่อที่มากที่สุดที่จะให้การศึกษาแก่คนที่ยังอยู่นอกระบบโรงเรียน (เกษม ศิริสัมพันธ์ 2503 63) เพราะเป็นสื่อที่สามารถนำความรู้ไปสู่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพสูงกว่าสื่อมวลชนอื่นๆ เช่น วิทยุและสิ่งตีพิมพ์ (ดวงเดือน พันธมนาวินและคนอื่นๆ 2529 295) และเป็นสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างมาก ทั้งนี้เพราะวิวัฒนาการด้านเครื่องส่งทึ่มกำลังส่งขึ้นเรื่อยๆ ทำให้ครอบคลุมพื้นที่ได้กว้างไกล ประกอบกับเครื่องรับโทรทัศน์ราคาไม่สูงนัก ทำให้ประชาชนนิยมมหาสาระประโยชน์ในด้านข่าวสาร ความบันเทิง และการศึกษาจากรายการโทรทัศน์มากขึ้น (คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2526 5)

แต่เมื่อพิจารณาเนื้อหาของรายการโทรทัศน์แล้วจะเห็นรายการบันเทิงเป็นหลัก และเป็นรายการที่ได้รับความนิยมอย่างรอบครอบ (อบลรัตน์ ศิริยาศักดิ์ 2525 6) จึงเป็นการใช้โทรทัศน์อย่างไม่คุ้มค่า เอาไว้ดูหนัง ดนตรี คนตรี และรายการอิงอาชีพ เป็นส่วนใหญ่เท่านั้น ทั้งนี้โทรทัศน์เป็นเสมือนขุมกำลังทางเทคนิค และเป็นทรัพยากรทางเทคโนโลยีที่สำคัญที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาประชาชนมากกว่า (โรจน์ คำพาที 2520 88)

การสอดแทรกข่าวสารข้อมูลอันเป็นความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิต ไปพร้อมกับการเสนอรายการบันเทิงที่ชื่นชอบของคนด้วยอักษรบรรยาย น่าจะเป็นประโยชน์สำหรับประชาชนมากกว่าดู รายการบันเทิงตามปกติ เพราะว่าคนเราสามารถรับรู้จากการเห็นได้มากที่สุด และรับรู้ได้อย่างรวดเร็วด้วยคือสามารถรับรู้จากการเห็นเพียงแวบเดียวได้ 7 อย่าง (Fleming and Levie 1979 54) สามารถรับรู้กลุ่มตัวอักษร 4 - 5 ตัวได้ในเวลาน้อยกว่า 50 มิลลิวินาที (ธีระ อาชวเมธี 2519 30 อ้างอิงมาจาก Neisser 1979) หรือค่า 6 ค่า ได้ในเวลาน้อยกว่า 1/4 วินาที (ธีระ อาชวเมธี 2517 45 - 50) สถิติปัญหาของคนเราสามารถรับรู้จากกระบวนการของข่าวสารที่แตกต่างกัน 2 แบบที่พร้อมกันและต่อเนื่องกันได้ (Blumental 1977 16 - 18)

และสามารถรับรู้พร้อมกันได้ในเวลาเดียวกัน (Travers 1970 101) การเรียนรู้
 ทักษะประสิทธิภาพต้องเริ่มต้นด้วยการรับรู้ที่ถูกต้องด้วย (ชม กุณิกาค 2528 6) และการ
 รับรู้เป็นการเรียนรู้อย่างหนึ่ง (จาเนียร ช่วงโชติ 2528 11)

นอกจากนี้โทรทัศน์ยังมีข้อได้เปรียบจากภาพที่ปรากฏบนจอสามารถที่จะควบคุมและ
 กำหนดว่าจะให้ข้อมูลที่รู้และสนใจในสิ่งที่ต้องการจะให้ดู หรือให้รู้ในเวลาที่กำหนดให้
 (Burke 1971 4) และคนดูโทรทัศน์ส่วนใหญ่จะเปิดสมองและจิตใจพร้อมที่จะรับ
 เรื่องราวต่างๆ ได้ทุกเมื่อขณะดูรายการอยู่แล้ว (จุมพล รอดคดี 2519 111) ราย
 การโทรทัศน์ในปัจจุบันใช้อักษรบรรยายประกอบรายการ และใช้อักษรบรรยายในการเสนอ
 รายการอยู่แล้ว เช่น รายการปัญหาชีวิตและสุขภาพ รายการหมอชาวบ้าน รายการข่าว
 สารอิเล็กทรอนิกส์ (Teletext) และมีการใช้อักษรบรรยายในการโฆษณา ประชาสัมพันธ์
 หรือให้ความรู้สอดแทรกไปพร้อมกับรายการปกติ ที่มีเนื้อหาแตกต่างกับเนื้อหาของรายการ
 ในขณะนั้น เช่น การประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ การโฆษณาขณะมีการถ่ายทอดกีฬา
 หรือการแจ้งรายการของสถานีโทรทัศน์ เป็นต้น และผู้โทรทัศน์ต้องการให้มีอักษรบรรยาย
 ประกอบรายการ (ปิยะชาติ แสงอรุณ 2517 30) และรายการโทรทัศน์ที่มีอักษร
 บรรยายประกอบให้ผลการเรียนรู้สูงกว่า รายการโทรทัศน์ที่ไม่มีอักษรบรรยายประกอบ
 (ชัชวาลย์ วัตอักษร 2528 28)

การที่คนเรามีความจำเป็นที่ต้องทราบข่าวสารข้อมูลตลอดเวลาและอย่างต่อเนื่อง
 และจากการที่ประชาชนให้ความสนใจรายการโทรทัศน์นั้น เหนือกว่ารายการเพื่อความ
 รู้หรือรายการการศึกษา รายการโทรทัศน์นั้น เหนือซึ่งขาดคุณค่าและประโยชน์เท่าที่ควร
 ยิ่งอยู่ภายใต้อิทธิพลและผลประโยชน์ของผู้อุปถัมภ์รายการอย่างมาก จึงทำให้ประชาชนขาด
 ข้อมูลข่าวสารที่เป็นความรู้ และเป็นประโยชน์ไม่คุ้มค่าไปกับการเสียเวลาที่ใช้ไปเป็น
 จำนวนมาก

ผู้ทางการศึกษาวิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่า เมื่อมีการสอดแทรกเนื้อหา
 ความรู้ด้วยตัวอักษรบรรยายไปพร้อมกับรายการโทรทัศน์นั้น เหนือ ที่มีเนื้อหาแตกต่างกับ
 เนื้อหาของความบันเทิงนั้น ผู้เรียนจะมีความสามารถเรียนรู้ได้อย่างไร อันเป็นการผลิต
 รายการโทรทัศน์ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ชมมากขึ้น ประกอบกับยังไม่ผู้ใดทางการศึกษาวิจัยมา
 ก่อน และหวังว่าจะ เป็นประโยชน์ในการผลิตรายการต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1 เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้เนื้อหาของรายการโทรทัศน์บันเทิงจากการดูรายการโทรทัศน์บันเทิงที่สอดแทรกเนื้อหาด้วยตัวอักษรบรรยาย กับการดูรายการโทรทัศน์บันเทิงเพียงอย่างเดียว

2 เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้เนื้อหาของตัวอักษรบรรยาย จากการดูรายการโทรทัศน์บันเทิงที่สอดแทรกเนื้อหาด้วยตัวอักษรบรรยาย กับการดูรายการโทรทัศน์ที่เสนอเนื้อหาด้วยตัวอักษรบรรยายเพียงอย่างเดียว

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อให้เกิดแนวทางใหม่ของการให้การศึกษาความรู้เนื้อหาสาระ และข่าวสารข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับประชาชนให้สามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้ตลอดเวลา เป็นการเพิ่มคุณค่าของรายการโทรทัศน์ เป็นการประหยัดเวลาในการเสนอรายการทั้งด้านการผลิต และด้านการดูของประชาชน โดยไม่ต้องแยกเป็นรายการหนึ่งรายการใดโดยเฉพาะ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเทพศิลา เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2529 จำนวน 90 คน โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มทดลอง กลุ่มละ 30 คน

2 ตัวแปรที่จะศึกษา

2 1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่รายการโทรทัศน์จำนวน 3 รายการ

2 1 1 รายการโทรทัศน์บันเทิงที่เสนอเป็นรายการการ์ตูน จำนวน 3 รายการ

2 1 2 รายการโทรทัศน์ที่เสนอเนื้อหาด้วยตัวอักษรบรรยาย จำนวน 3 รายการ

2 1 3 รายการโทรทัศน์บันเทิงที่เสนอเนื้อหาเป็นรายการการ์ตูน สอดแทรกเนื้อหาด้วยตัวอักษรบรรยาย จำนวน 3 รายการ

2 2 ตัวแปรตาม ได้แก่ผลการเรียนรูของ 2 เนื้อหา

2 2.1 เนื้อหาของการต้น

2 2 2 เนื้อหาของตัวอักษรบรรยาย

3 เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

3.1 เนื้อหาของรายการโทรทัศน์บนเทงที่เสนอเนื้อหาเป็นรายการการ์ตูน

จำนวน 3 เรื่อง

3 1 1 FLOWERS AND TREES

3 1.2 THREE ORPHAN KITTENS

3 1 3 THE OLD MILL

3 2 เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ที่เสนอเนื้อหาด้วยตัวอักษรบรรยายเป็นเนื้อหาทางวิชาการเสริมเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต อันประณมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง โภชนาการ จำนวน 3 เนื้อหา

3 2 1 ข้อปฏิบัติของผู้บริโภค

3 2 2 การเลือกอาหารที่มคณค่าตอร่างกาย

3 2 3 องค์ประกอบที่ทำให้อาหารไม่ปลอดภัย

3.3 เนื้อหาของรายการโทรทัศน์บนเทงที่เสนอเนื้อหาเป็นรายการการ์ตูน สอดแทรกเนื้อหาด้วยตัวอักษรบรรยาย เป็นเนื้อหาของรายการการ์ตูนจาก 3 1 สอดแทรกด้วยเนื้อหาของตัวอักษรบรรยายจาก 3 2 จำนวน 3 รายการ

3 3 1 เนื้อหา 3 1 1 สอดแทรกเนื้อหา 3 2 1

3 3 2 เนื้อหา 3 1 2 สอดแทรกเนื้อหา 3 2 2

3 3 3 เนื้อหา 3 1 3 สอดแทรกเนื้อหา 3 2 3

นิยามศัพท์เฉพาะ

1 รายการโทรทัศน์บนเทงที่เสนอเนื้อหาเป็นรายการการ์ตูน คือเทปโทรทัศน์บนเทงภาพยนตร์การ์ตูนของ Walt Disney ที่ได้รับรางวัล academy award จำนวน 3 เรื่อง คือ FLOWERS AND TREES , THREE ORPHAN KITTENS , และ THE OLD MILL

2 รายการโทรทัศน์ที่เสนอเนื้อหาด้วยตัวอักษรบรรยาย คือ เทปโทรทัศน์บน
 ที่รายการโทรทัศน์เป็นตัวอักษรบรรยายล้วน มีดนตรีประกอบ ในเนื้อหากลุ่มสร้างเสริม
 ประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง โภชนาการ จำนวน 3 เนื้อหา คือ ข้อปฏิบัติ
 ของผู้บริโภค , การเลือกอาหารที่สมดุลต่อร่างกาย , องค์ประกอบที่ทำให้อาหารไม่
 ปลอดภัย ที่ผู้วิจัยร่วมกับผู้ชำนาญการผลิตขึ้น

3 รายการโทรทัศน์บนเทปที่เสนอเนื้อหาเป็นรายการการ์ตูนสอดแทรกเนื้อหา
 ด้วยตัวอักษรบรรยาย คือ เทปโทรทัศน์บนที่รายการโทรทัศน์บนเทปที่ใช้ภาพและเสียง
 จากข้อ 1 สอดแทรกเฉพาะตัวอักษรบรรยายด้วยเนื้อหาของรายการโทรทัศน์จากข้อ 2
 ที่ผู้วิจัยร่วมกับผู้ชำนาญการผลิตขึ้น

3 ผลการเรียนรู้ คือ ความสามารถด้านพุทธิพิสัยด้านความรู้ความจำ ซึ่ง
 วัดออกมาเป็นค่าของคะแนนด้วยแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การรับรู้และรายการเรียนรู้

การเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับสภาพต้องเริ่มต้นด้วยการรับรู้ที่ถูกต้อง การรับรู้ที่ถูกต้องจึงเป็นรากฐานที่สำคัญของ มสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้เป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ความแม่นยำหรือผิดพลาดในการรับรู้ขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 ประการ คือ สภาพของสิ่งเร้า และผู้รับรู้เอง (ชม ภูมิภาค 2523 38 - 65) และความสามารถในการรับรู้ของคนเรานั้นจะเกิดจากการเห็นมากที่สุด (Dale 1956 234) จึงทำให้สามารถมองเห็นแสง สี และวัตถุต่างๆ ได้เป็นอย่างดีในความสว่างและความมืด ทั้งระยะใกล้และระยะไกล (จาเนียร์ ช่วงโชติ 2528 23) สามารถรับรู้จากการเห็นเพียงแวบเดียวได้ประมาณ 7 อย่าง สำหรับสิ่งทีคนเคย ให้เหตุผล จำนวน หรือชื่อได้ และสามารถจำได้ทั้ง 7 อย่างด้วย (Fleming and Levie 1979 54) จากความสามารถของคนเรานั้นสอดคล้องกับงานทดลองของ อีระ อาชวเมธี (อีระ อาชวเมธี 2517 45 - 50) ที่ได้ทดลองอิทธิพลของการเรียงคำและการเว้นช่องว่างระหว่างคำต่อการรับรู้สร้อยคำ โดยใช้ นิสิตคณะครุศาสตร์จำนวน 18 คน อ่านสร้อยคำ 16 คำ ซึ่งสร้อยคำหนึ่งจะเป็นคำ 6 คำ อ่านจากเครื่องฉายภาพ ที-สโคป ที่มีไฟส่องสว่างเพียง 40 มิลลิวินาที ผู้ทดลองจะต้องกดสวิชเป็นระยะๆ จนเห็นครบ 6 คำ ใช้เวลาประมาณ 20 มิลลิวินาทีเท่านั้น ซึ่งเป็นเวลาที่รวดเร็วมาก และในปี 2519 อีระ อาชวเมธี (อีระ อาชวเมธี 2519 69-81) ได้ทดลองเรื่องการรับรู้อักษรไทยในพริบตาเดียว โดยใช้ผู้ทดลอง 30 คน อักษรไทย 8 ชุด จากเครื่องฉาย ที-สโคป ครึ่งละ 1 ชุด ซึ่งจะปรากฏให้เห็นเพียง 40 มิลลิวินาที ผู้เข้ารับการทดลองสามารถเห็นตัวอักษรได้ประมาณ 2 - 3 ตัว เช่นเดียวกับสเปอริง (กมลรัตน์ หล้าสว่างค์ 2528 240 อ้างอิงมาจาก Sperling 1960) ที่ได้ทดลองโดยการเสนอสิ่งเร้าที่เป็นตัวอักษรและตัวเลขปนกัน รวม 12 ตัว เรียงเป็นแถว 3 แถว ด้วยเครื่องฉาย ที-สโคป เพียง 50 มิลลิวินาที ผู้รับการทดลองสามารถตอบได้ประมาณ 4 ตัว โดยเฉลี่ย

ความสามารถที่กล่าวมานี้เป็นความสามารถที่ได้จากการใช้ประสาทการรับรู้จาก

การเห็นของคนเรา ที่สามารถรับรู้ได้อย่างรวดเร็ว และความสนใจในการรับรู้ของคนเราเกี่ยวกับการเลือกสิ่งเร้าเฉพาะเรื่องในเวลาหนึ่ง โดยปกติคนเราจะมีความสนใจในเวลาเดียวกันได้ประมาณ 4 - 5 อย่าง (จาเนียร์ ช่วงโชติ 2528 138) และมีระดับของความสนใจด้วย ระดับแรกเป็นขอบเขตของความตั้งใจ (scope of attention) อยู่ที่ศูนย์กลางควบคุมด้วยอำนาจของจิตใจ และอีกระดับหนึ่งจะเป็นขอบเขตของจิตสำนึก (field of consciousness) ที่กว้างขึ้นเป็นระดับของความสนใจด้วย และมีการเก็บเป็นหน่วยย่อยๆ และเกี่ยวข้องกับระบบความจำต่างๆ (Blumental 1977 6)

จากความสนใจของคนในเวลาเดียวกันได้หลายอย่าง หลายระดับแล้ว ทำให้เห็นว่าคนเรามีความสามารถและมีความสนใจและรับรู้ได้หลายอย่างด้วย จากการวิจัยของ บรอดเบนท์ (กมลรัตน์ หล้าสว่างศรี 2528 241 อ้างอิงมาจาก Broadbent 1958) ที่ทดลองโดยการเสนอสิ่งเร้าที่เป็นตัวเลขต่างกัน 2 ชุด เช่น 3 , 7 , 4 และ 6 , 5 8 โดยเสนอทางซ้าย 1 ชุด และขวา 1 ชุด พร้อมๆ กัน พบว่ารับการทดลองสามารถบอกได้อย่างถูกต้องว่าตัวเลขที่ได้ยินจากทาง 2 ข้างมีอะไรบ้าง โดยรายงานตัวเลขที่ได้ยินจากหูซ้ายตัวหนึ่งสลับไปรายงานจากหูขวาตัวหนึ่งสลับกันไปเรื่อยๆ จะเห็นว่าความสามารถของคนเรานั้นมีความสามารถที่จะรับรู้ได้อย่างรวดเร็ว จำนวนมากและมีความสามารถรับรู้ได้หลายๆ ทางและหลายข่าวสารด้วย

การเรขาคณิตขึ้นจากรายการโทรทัศน์ เกิดจากการรับรู้จากภาพและเสียง เป็นการรับรู้ภาพของวัตถุที่เคลื่อนไหวกับพื้น เป็นการรับรู้ในเชิงของที่ว่างและเวลา (space and time) เป็นการรับรู้ 4 มิติด้วยกันคือ ส่วนกว้าง ส่วนยาว ส่วนลึกและรวมทั้งส่วนของเวลาด้วย คือเป็นการรับรู้ภาพของวัตถุในช่วงระยะเวลาหนึ่ง โดยที่ภาพของวัตถุจะเปลี่ยนตำแหน่งไปเรื่อยๆ การรับรู้การเคลื่อนไหวของวัตถุหรือภาพเกิดขึ้น เพราะมีการกระตุ้นของสิ่งเร้าที่ต่อเนื่องกันไป (จาเนียร์ ช่วงโชติ 2528 115 - 116)

คุณค่าของตัวอักษรกับรายการโทรทัศน์

การรับสารที่เป็นตัวหนังสือที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นด้วยสายตานั้น เป็นสิ่งที่ดีที่สุดในการแสวงหาความรู้ (นันทริกา คัมไพโรจน 2529 1 - 5) ซึ่งปัจจุบันรัฐกำลังปลุกฝังให้รู้จักคิด รู้จักแสวงหาข้อมูล ให้รักการอ่าน (กองปฏิบัติการ กรมการศึกษานอกโรงเรียน) และทว่าบางคนเราอยู่ในสภาพที่ต้องอ่าน และรับข้อความในรูปแบบต่างๆ กัน เช่น ปก-วารสาร ภาพถ่ายประกอบการโฆษณา ปกหนังสือ ป้ายนิเทศ ป้ายโฆษณา ทีวีกราฟิกส์ และถ้อยคำที่เป็นข่าวสารหรือรูปภาพอื่น ๆ (ปิยะชาติ แสงอรุณ 2517 19) โดยเฉพาะตัวอักษรที่ปรากฏบนจอโทรทัศน์พร้อมกับคำประกาศย่อมจะช่วยให้เด็กสามารถจำ และกล่าวข้อความสั้นๆ นั้นในโอกาสต่อไปเป็นการช่วยให้พูดคล่องขึ้น โทรทัศน์มีผลต่อการอ่านของเด็กมาก (จวีลักษ์ณ์ บุญยะกาญจน 2524 99)

การใช้ตัวอักษรบรรยายประกอบในรายการโทรทัศน์ หรือใช้เสนอเป็นรายการโทรทัศน์ด้วยก็มี จากการวิจัยของ ปิยะชาติ แสงอรุณ (ปิยะชาติ แสงอรุณ 2517 30) เรื่องการสร้างวัสดุกราฟิกส์ประกอบรายการโทรทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ผลการวิจัยว่าวัสดุรายการโทรทัศน์ต้องการให้มีตัวอักษรปรากฏบนจอโทรทัศน์พร้อมกันทั้งหมดมากกว่าให้เห็นชัดเจน และเมื่อมีการนำเอาตัวอักษรมาใช้ประกอบรายการโทรทัศน์แล้ว ชัชวาลย์ วัตรอักษร (ชัชวาลย์ วัตรอักษร 2528 28) ได้วิจัยเรื่องการศึกษานผลการเรียนรูจากรายการโทรทัศน์ปกติกับรายการโทรทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยายประกอบ โดยทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 60 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม จำนวนกลุ่มละ 30 คน โดยให้กลุ่มควบคุมดูรายการปกติ กลุ่มทดลองดูรายการที่ใช้ตัวอักษรบรรยายสรุปเนื้อหาอย่างย่อของเนื้อหาในรายการเดียวกัน ด้วยการใช้ตัวอักษรซ้อนบนภาพ (superimposed) ที่ขอบจอภาพด้านล่าง ในลักษณะจางเข้า - จางออก (fade in - fade out) สรุปผลการวิจัยได้ว่านักเรียนที่เรียนจากรายการโทรทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยายประกอบ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนจากรายการโทรทัศน์ปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งนับว่าการใช้ตัวอักษรบรรยายประกอบในรายการโทรทัศน์มีประโยชน์มาก ผู้คนสามารถเรียนรู้ได้พร้อมๆ กับรายการนั้นไปด้วย มีรายการที่ใช้ตัวอักษรบรรยายประกอบในรายการโทรทัศน์ที่เป็นเนื้อหาความรู้อื่นเป็นประโยชน์ต่อผู้ดูรายการพร้อมกับการโฆษณา และประชาสัมพันธ์ไปด้วย รายการปัญหาชีวิตและสุขภาพ

รายการหมอบ้าน เสนอความรู้ด้วยตัวอักษรบรรยายสอดแทรกไปในรายการโดยสนับสนุนเนื้อหาของรายการนั้น แต่ไม่สอดคล้องเป็นแนวเดียวกับรายการในขณะนั้น โดยสอดแทรกเป็นระยะๆ เป็นการให้ความรู้รูปแบบหนึ่งในรายการโทรทัศน์ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

รายการโทรทัศน์ที่ใช้ตัวอักษรบรรยายในการเสนอข้อมูลข่าวสารต่างๆ ไปสู่

ผู้ชมรายการโทรทัศน์ทางบ้านประกอบเสียงดนตรีเบาๆ เช่น รายการข่าวสารอิเล็กทรอนิกส์เป็นการประยุกต์การใช้คอมพิวเตอร์มาใช้ในการเสนอข้อมูลข่าวสารทางโทรทัศน์ ให้โทรทัศน์มีคุณภาพมากขึ้น ทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง 9 อสมท เช่นเดียวกับในต่างประเทศที่เสนอข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ความบันเทิง หรือรายการต่างๆ ด้วย videotext และข่าวสารอิเล็กทรอนิกส์ ส่งรายการเช่นเดียวกับรายการโทรทัศน์ตามบ้าน ด้วยการเสนอข้อสนเทศที่เป็นข้อมูลข่าวสารด้วยตัวอักษร 24 แถว แถวละ 40 ตัว โดยเสนอข่าวการศึกษา กีฬา พยากรณ์อากาศ ราคาสินค้า ตารางการเดินทาง (สธนา วงศ์ทองสรรค์ 2526 159) ซึ่งประเทศไทยของเราก็มีหน่วยงานเกี่ยวกับการสอนทางไกล หน่วยงานกระจายข่าวสารความรู้และบริการให้ความสนใจอย่างมาก (เย็น กวรวรรณ 2529 14 - 21) และเมื่อมีการประยุกต์เอาวิธีการเหล่านี้มาใช้ด้วยการสอดแทรกข้อมูลข่าวสารด้วยตัวอักษรไปพร้อมกับรายการโทรทัศน์บันเทิงไปด้วยแล้ว น่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งประกอบกับความสามารถในการอ่านของเรามีถึง 0.66 วินาที ต่อ 1 บรรทัดเท่านั้น (จาเนียร์ ชวงโซติ 2528 163 อ้างอิงมาจาก Spache 1962)

การวิจัยเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์

การดูรายการโทรทัศน์ของประชาชนนั้น จะเห็นว่าประโยชน์ที่ได้นอกจากความสนุกสนานเพลิดเพลินแล้ว ยังทำให้เป็นคนที่ทันต่อเหตุการณ์ และมีความรู้รอบตัวในด้านต่างๆ มากขึ้น และในการเลือกดูรายการโทรทัศน์แต่ละครั้ง ประชาชนเลือกดูโดยให้เหตุผลว่ารายการที่ให้ความเพลิดเพลิน สนุกสนาน และรายการที่ให้ความรู้หรือมีประโยชน์เป็นเหตุผลในการตัดสินใจ (ทัศนีย์ ยาสมาน 2518 จ) ซึ่งจะเห็นได้ว่าเหตุผลในการเลือกดูรายการโทรทัศน์ก็เพื่อความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และได้รับความรู้ตามมาเมื่อศึกษาจากการเสนอรายการโทรทัศน์ของสถานีต่างๆ ที่มีการเสนอรายการประเภทบันเทิง ข่าว ความรู้ วิชาและบริการธุรกิจ พบว่าสถานีโทรทัศน์เสนอรายการบันเทิงเป็นหลัก

มากกว่ารายการประเภทอื่นๆ เป็นจำนวนสูงสุด (ศิริรัตน์ เจริญศักดิ์ 2513 167, 1พบุลย์ ลมมณี 2518 จ, นิรัต สพรธชาติ 2518 จ, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2521 63 ดนัย เทียมพุษ 2526 57, และสวีย์ หวังภขเเคนทร์ 2526 87) ผู้มีส่วนมากขอรายการโทรทัศน์เกินกว่ารายการเพื่อการศึกษา และรายการเพื่อความรู (รัฐจวน มีนประดิษฐ์ 2513 จ, อนันต์ธนา อังกินันท์ 2517 จ, สมพงษ์ แดงดาต 2518 63-68, ปฎิพัทธ์ กระแสอินทร์ 2519 ก, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2521 68, รุจิร ภูสาระ 2525 62-69, และวันชาติ ศีลาน้อย 2528 จ) โดยเฉพาะเด็กจะใช้เวลาในการดูรายการโทรทัศน์มากที่สุด (บารงสข สีหอาไพ และคนอื่นๆ 2518 2, นพรัตน์ ศรีประทุม 2512 ก, อรทัย ศรีสันติสุข 2527 15, ชติมา สัจจามันท์ 2528 26, เบญจวรรณ วิรุฬห์จรรย์ 2528 2ก และ ดวงเดือน พันธมนาวิน และคนอื่นๆ 2529 223) โดยเฉพาะรายการการ์ตูน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2525 76 - 103) และเด็กจะได้รับเนื้อหาจากรายการการ์ตูนเฉพาะในด้านความบันเทิงเท่านั้น (สมคิด ปลอดโปร่ง 2528 จ)

ประชาชนจึงมีความต้องการให้สถานีโทรทัศน์เพิ่มรายการที่เป็นความรู้ ความคิด ข่าวสารที่เป็นประโยชน์มากขึ้น (อนันต์ธนา อังกินันท์ 2517 ค - จ, ทศนัย ยาสมาน 2518 112, สมพงษ์ แดงดาต 2518 63 - 68, กัทร์ภรี ประยกรเกียรติ 2519 จ, ช่าง จันทร์เจียวใจ 2521 99 - 105 และเทวี แยมสรวล 2528 38) ด้วยรายการโทรทัศน์บันเทิงที่สอดแทรกด้วยเนื้อหาความรู้ที่เป็นประโยชน์ไปด้วยกัน (อนันต์ธนา อังกินันท์ 2517 ค - จ และ สมพงษ์ แดงดาต 2518 63 - 68) โดยพยายามนำเนื้อหาและข้อมูลผสมกลมกลืนกับความบันเทิงให้ประชาชนได้รับความรู้ ซึ่งยังเป็นอุดมคติที่ยากต่อการปฏิบัติ (กองปฏิบัติการ กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2528 381) รายการโทรทัศน์มีประโยชน์และมีอิทธิพลต่อประชาชนเป็นอย่างมาก เพราะเป็นสื่อที่ผู้ดูสามารถนั่งดูอยู่ที่บ้าน ในครัว หรือมมิด ในสถานการณ์ใดก็ได้โดยไม่ต้องเสียค่าดูไม่ต้องแต่งตัวออกจากบ้านไปหาต่อน (Lesser 1975 14) ซึ่ง ดวงเดือน พันธมนาวิน และคนอื่นๆ (ดวงเดือน พันธมนาวิน และคนอื่นๆ 2529 223 - 224) ได้วิจัยเรื่องการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของครอบครัวกับจิตลักษณะที่สำคัญของเยาวชนไทย โดย

ศึกษาจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 (อายุ 10 - 13 ปี) และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 2 (อายุ 12 - 15 ปี) เป็นชาย 780 คน หญิง 820 คน รวม 1600 คน จากโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร 3 โรงเรียน ต่างจังหวัดที่อยู่รอบกรุงเทพมหานครในรัศมี 80 กิโลเมตร อีก 11 โรงเรียน ได้ผลการวิจัยว่า ครอบครัวของนักเรียนชั้นประถมปลาย และมัธยมต้น ทั้งในกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง 91.00 % มีโทรทัศน์ใช้ในบ้าน 94.80 % ชมโทรทัศน์เป็นประจำ นักเรียนชมโทรทัศน์โดยเฉลี่ย 24.97 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เด็กประถมปลายชมมากกว่าเด็กมัธยมต้น (25.52 และ 24.42 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) เด็กในกรุงเทพมหานครชมมากกว่าเด็กต่างจังหวัด (26.30 และ 23.38 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) นักเรียนหญิงชมมากกว่านักเรียนชาย (25.31 และ 24.60 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมเป็นผู้เลือกรายการมากกว่าเด็กมัธยม (29 % และ 25 % ตามลำดับ) เด็กที่ดูโทรทัศน์กับผู้ปกครองจำนวน 948 คน เลือกรายการเอง 34.41 % ผู้ปกครองเลือก 28.1 % และเลือกตรงกัน 32.3 % และภัสสร สังข์ศรี (ภัสสร สังข์ศรี 2529 81 - 85) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาอิทธิพลของภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นทางโทรทัศน์ที่มีผลต่อทัศนคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยคัดเลือกเฉพาะนักเรียนที่ดูภาพยนตร์การ์ตูนทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อสมท ในช่วงเวลา 08.00 - 11.00 น วันเสาร์ - อาทิตย์ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 เดือน คัดเลือกได้จำนวน 300 คน จากโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานกุล) ได้ผลการวิจัยว่า

- 1 นักเรียนส่วนใหญ่ดูภาพยนตร์การ์ตูนทุกวันใน 1 สัปดาห์ เป็นจำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 82.50
- 2 วันเสาร์เป็นวันที่นักเรียนดูการ์ตูนเป็นจำนวนสูงสุดคือ 198 คน คิดเป็นร้อยละ 99.00
- 3 นักเรียนดูภาพยนตร์การ์ตูนช่วงหลังข่าว 20.00 น ทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 7 เป็นจำนวนสูงสุด คือ 177 คน คิดเป็นร้อยละ 88.40
- 4 ทัศนคติระหว่างนักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการใช้ชีวิตรวมหมด ความมีเมตตา การใช้ความรุนแรงต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 และทัศนคติด้านชาตินิยม ความสนใจทางเพศ การกระทำความดี ของนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย ได้รับอิทธิพลไม่แตกต่างกัน

* นอกจากนี้ยังมีการกล่าวถึงอิทธิพลของโทรทัศน์นอกจาก ฮิลเลียร์ด (Hilliard 1978 4 - 6) ที่ว่าโทรทัศน์มีอิทธิพลต่อสังคมเป็นอย่างมาก เป็นสถาบันที่ทำให้การศึกษาแก่สังคม เป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้ช่วยให้การขยายตัวทางวัฒนธรรมเป็น "โรงเรียนที่ไม่มีขีดจำกัด" เป็นอุปกรณ์ที่เพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนแก่โรงเรียนและในทางด้านธุรกิจและอุตสาหกรรม โทรทัศน์ยังมีส่วนในการประชาสัมพันธ์ก่อให้เกิดการขยายตัวในการซื้อขายและการบริการกว้างขวางขึ้น บราวน์ และคนอื่นๆ (Brown and others 1983 266) พบว่าเด็กที่มีอายุ 5 - 10 ปี จะใช้เวลาในการดูโทรทัศน์มากกว่าเรียนในห้องเรียน คือจะใช้เวลา 11,500 ชั่วโมง สำหรับการเรียนในห้องเรียน และจะใช้เวลารวมถึง 15,000 ชั่วโมง ในการดูรายการโทรทัศน์ ซึ่งถ้ารวมเวลาที่ใช้ในการฟังรายการวิทยุ เทียบกันก็เสี่ยง และแน่นอนเสี่ยงเข้าไปด้วยแล้ว เด็กเหล่านั้นจะใช้เวลารวมถึง 20,000 ชั่วโมง

สรุปเอกสารและผลการวิจัย และการตั้งสมมติฐาน

1. ความสามารถในการรับรู้และการเรียนรู้ จะเห็นว่าคนเรามีความสามารถในการรับรู้ ได้อย่างรวดเร็ว จำนวนมาก และเป็นการรับรู้จากการเห็นมากที่สุด
2. คนเราสามารถรับรู้ได้หลายทาง และมีความสนใจในเวลาเดียวกันมากกว่า 1 ชนิด มีความสามารถรับรู้ได้พร้อมๆ กันด้วย แม้จะจากสิ่งเร้าที่ต่างกัน
3. การใช้ตัวอักษรประกอบการรายการโทรทัศน์สามารถให้ผลการเรียนรู้ที่ดีกว่า เพราะการหาความรู้จากการอ่านนั้นดีที่สุด และคนเราต้องอยู่ในสภาพที่ต้องอ่านอยู่ตลอดเวลา มีการใช้ตัวอักษรบรรยายในการให้ความรู้ ข่าวสาร ข้อมูล ที่เป็นประโยชน์ทางโทรทัศน์เป็นจำนวนมาก ทั้งที่ใช้ในการเสริมรายการนั้น หรือใช้ในเนื้อหาที่แตกต่างกัน มีการใช้อักษรบรรยายในการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ทางโทรทัศน์เป็นจำนวนมาก สามารถที่จะนำเอาตัวอักษรบรรยายมาใช้ในการเสนอเนื้อหาด้วยการบรรยายสอดแทรกในรายการโทรทัศน์ได้
4. รายการโทรทัศน์มีอิทธิพลต่อประชาชนเป็นอย่างมาก และจะชอบรายการบันเทิงมากกว่ารายการเพื่อการศึกษา หรือรายการเพื่อความรู้ ทำให้ขาดเนื้อหาทางวิชาการหรือเป็นความรู้ อันเป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน

ผู้ทำการศึกษาค้นคว้าวิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการนำเอาความรู้ ข่าวสาร
 ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน สอดแทรกไปพร้อมกับการเสนอรายการโทรทัศน์บน
 เเทงทัศน์ของบุคคลมากที่สุดแล้ว และรายการบนเทงทัศน์ยังขาดคุณค่าและประโยชน์เท่าที่
 ควร ให้ประชาชนตระรายการให้ได้รับข่าวสาร ข้อมูล ที่เป็นความรู้ เป็นประโยชน์ไป
 พร้อมกับด้วยตัวอักษรบรรยาย อันเป็นการสร้างสื่อเพิ่มเติมสำหรับการอ่านกับประชาชนให้
 ได้รับความรู้ ข่าวสาร ข้อมูล ที่เป็นความรู้ หวานไปตลอดชีวิตด้วย และ เป็นการสอดคล้อง
 กับการที่รัฐบาลกำลังปลุกฝังให้ประชาชนรู้จักคิด รู้จักแสวงหาข้อมูล ให้รักการอ่านด้วย

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1 ผลการเรียนรู้เนื้อหาของรายการโทรทัศน์บนเทง ที่สอดแทรกเนื้อหาด้วย
 ตัวอักษรบรรยาย ไม่แตกต่างกับผลการเรียนรู้เนื้อหาของรายการโทรทัศน์บนเทง เพียง
 อย่างเดียว

2 ผลการเรียนรู้เนื้อหาเชิงตัวอักษรบรรยาย ที่สอดแทรกในระหว่างการเสนอ
 รายการโทรทัศน์บนเทง ไม่แตกต่างกับผลการเรียนรู้เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ที่เสนอ
 เนื้อหาด้วยตัวอักษรบรรยายเพียงอย่างเดียว

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการทดลอง

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2529 จำนวน 90 คน โดยวิธีการสุ่มตามลำดับดังนี้

1 สุ่มเขตจาก 24 เขตในกรุงเทพมหานคร มา 1 เขต ได้เขตบางกะปิ ซึ่งมีโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครคงอยู่ 32 โรงเรียน และสุ่มโรงเรียนที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพียงพอต่อการทดลองจากจำนวน 7 โรงเรียนมา 1 โรงเรียน ได้โรงเรียนวัดเทพศิลา โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

2. สุ่มนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จาก 314 คน มา 90 คน แล้วสุ่มออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน เป็นกลุ่มทดลองด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

3 จับสลากจากกลุ่มทดลองทั้ง 3 กลุ่ม ที่ได้จากข้อ 2 เพื่อจัดเป็นกลุ่มทดลองได้ดังนี้

3 1 กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลอง 1 ศึกษาจากรายการโทรทัศน์บันเทิงที่เสนอเนื้อหาเป็นรายการการ์ตูน

3 2 กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มทดลอง 2 ศึกษาจากรายการโทรทัศน์ที่เสนอเนื้อหาด้วยตัวอักษรบรรยายล้วน

3 3 กลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มทดลอง 3 ศึกษาจากรายการโทรทัศน์บันเทิงที่เสนอเนื้อหาเป็นรายการการ์ตูนสอดแทรกเนื้อหาด้วยตัวอักษรบรรยาย

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบ posttest - only design

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

สารเคมี 3 วิชา

1 เทปโทรทัศน์ จำนวน 3 รายการ โดยบันทึกลงบนเทปโทรทัศน์ชนิด VHS
รายการละ 1 ม้วน รวมจำนวน 3 ม้วน ดังนี้

1 1 รายการที่ 1 เป็นรายการโทรทัศน์บันเทิงที่เสนอเนื้อหาเป็นราย
การการ์ตูน จำนวน 3 เรื่อง

1 1 1 FLOWERS AND TREES

1 1 2 THREE ORPHAN KITTENS

1 1 3 THE OLD MILL

1 2 รายการที่ 2 เป็นรายการโทรทัศน์ที่เสนอเนื้อหาเป็นอักษรบรรยาย
ขยาล้วน เรื่อง โภชนาการ จำนวน 3 เนื้อหา

1 2 1 ข้อปฏิบัติของผู้บริโภค จำนวน 10 ข้อความ

1 2 2 การเลือกอาหารที่มีคุณค่าต่อร่างกาย จำนวน 10 ข้อความ

1 2 3 องค์ประกอบที่ทำให้อาหารไม่ปลอดภัย จำนวน 12 ข้อ

ความ

1.3 รายการที่ 3 เป็นรายการโทรทัศน์บันเทิงที่เสนอเนื้อหาเป็นราย
การการ์ตูน สอดแทรกเนื้อหาเป็นตัวอักษรบรรยาย โดยใช้รายการโทรทัศน์รายการที่ 1
สอดแทรกเนื้อหาเป็นตัวอักษรบรรยายจากเนื้อหารายการที่ 2

1 3 1 รายการที่ 1 1 1 สอดแทรกเนื้อหาจากรายการที่ 1 2 1

1 3 2 รายการที่ 1 1 2 สอดแทรกเนื้อหาจากรายการที่ 1 2 2

1 3 3 รายการที่ 1 1 3 สอดแทรกเนื้อหาจากรายการที่ 1 2 3

2 เครื่องเล่นเทปโทรทัศน์ และเครื่องรับโทรทัศน์สีขนาด 20 นิ้ว จำนวน

3 ชุด

3 แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ด้านพหุวิธี ด้านความรู้ความจำ แบบปรนัย

4 ตัวเลือก จำนวน 6 ฉบับ

3 1 แบบทดสอบเนื้อหาของการ์ตูน จำนวน 3 ฉบับ

3 1 1 เรื่องที่ 1 1 1 จำนวน 15 ข้อ

3 1 2 เรื่องที่ 1 1.2 จำนวน 15 ข้อ

- 3 1 3 เรื่องที่ 1 1.3 จำนวน 15 ข้อ
- 3 2 แบบทดสอบเนื้อหาของตัวอักษรบรรยาย จำนวน 3 ฉบับ
- 3 2 1 เรื่องที่ 1 2 1 จำนวน 15 ข้อ
- 3 2 2 เรื่องที่ 1 2 2 จำนวน 14 ข้อ
- 3 2 3 เรื่องที่ 1 2 3 จำนวน 16 ข้อ

Review

การสร้างเครื่องมื่อ และการหาคณภาพ

- 1 เทปโทรทัศน์ ที่ใช้ทั้งหมดเป็นเทปโทรทัศน์ชนิด VHS ระบบ PAL
- 1 1 ผลิตรายการโทรทัศน์รายการที่ 1 โดยการบินที่กล้าจากรายการ
การตูนของ Walt Disney จำนวน 3 เรื่อง คือ
 - 1 1 1 FLOWERS AND TREES
 - 1 1 2 THREE ORPHAN KITTENS
 - 1 1 3 THE OLD MILL
- 1 2 ผลิตรายการโทรทัศน์รายการที่ 2 มีวิธีการผลิตดังนี้
 - 2.1 1 ผู้วิจัยร่วมกับคณะครูที่สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3 คน จากโรงเรียนสโหรลาดพร้าว โรงเรียนกฤตศิลป์
พิจารณาคัดเลือกเนื้อหาจากกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง โภชนาการ จำนวน
3 เนื้อหา
 - 2 1 1.1 ข้อปฏิบัติของผู้บริโภค จำนวน 10 ข้อความ
 - 2 1 1 2 การเลือกอาหารที่มีคุณค่าต่อร่างกาย จำนวน
10 ข้อความ
 - 2 1 1 3 องค์ประกอบที่ทำให้อาหารไม่ปลอดภัย จำนวน
12 ข้อความ
 - 2 1 2 ผู้วิจัยร่วมกับเจ้าหน้าที่โทรทัศน์ ฝ่ายสื่อและข้อมูล
ศูนย์บริภพศึกษา ชื่อนตัวอักษรบรรยายจากเนื้อหาที่คัดเลือกแล้วจากข้อ 2 1 1
ด้วย caption ที่ใช้ตัวอักษรลอกแบบมานพ 2 บนพื้นจอภาพสีแฉง ในลักษณะจางเข้า-
จางออก ที่ขอบจอภาพด้านล่าง โดยเสนอครั้งละ 1 ข้อความ ใช้เวลาในการเสนอ

ข้อความละ 15 วินาที และเสนอซ้ำอีก 2 ครั้ง ตามลำดับ รวมเป็น 3 ครั้ง

1 3 ผลิตรายการโทรทัศน์รายการที่ 3 มีวิธีการผลิตดังนี้

1 3 1 ผู้วิจัยร่วมกับเจ้าหน้าที่โทรทัศน์ ฝ้ายสื่อและข้อมูล

ศูนย์บริการเพื่อการศึกษา ทำการผลิตรายการโดยใช้ตัวอักษรจากเนื้อหาที่คัดลอกแล้ว

จากข้อ 2 1 1 ใช้อักษร (downstream keyed) จาก caption ที่ใช้ตัวอักษรลอก

แบบมานพ 2 บนเนื้อหาของรายการโทรทัศน์บนเทปที่เสนอเนื้อหาเป็นรายการการ์ตูน

จาก 1 1 ที่ขอบจอภาพด้านล่าง ในลักษณะจางเข้า - จางออก ครั้งละ 1 ข้อความ

ใช้เวลาเสนอข้อความละ 15 วินาที และเสนอซ้ำอีก 2 ครั้ง ตามลำดับ รวมเป็น 3 ครั้ง

เช่นเดียวกับข้อ 2 1 2

1 3 1 1 เรื่อง 1.1 1 สอดแทรกเนื้อหา 2 1 1 1

1 3 1 2 เรื่อง 1 1 2 สอดแทรกเนื้อหา 2.1 1 2

1 3 1 3 เรื่อง 1 1 3 สอดแทรกเนื้อหา 2 1 1 3

2 การหาคุณภาพเครื่องมือ โดยการนำรายการโทรทัศน์รายการที่ 2 และราย

การที่ 3 ไปหาคุณภาพจาก

2 1 ให้ผู้เชี่ยวชาญที่ผลิตรายการโทรทัศน์ ฝ้ายสื่อและข้อมูล

ศูนย์บริการเพื่อการศึกษาจำนวน 3 คน ดูเพื่อหาข้อบกพร่อง และแก้ไขข้อบกพร่องตามที่

ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นให้แก้ไข

2 2 นำรายการโทรทัศน์ที่ได้ทำการแก้ไขแล้วจากผู้เชี่ยวชาญในข้อ 2 1

ไปหาคุณภาพกับนักเรียนโรงเรียนราชสาส์น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำนวน 40 คน

โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 20 คน ดูเพื่อหาข้อผิดพลาดและแก้ไขข้อบกพร่องตามความ

เห็นของนักเรียน นำไปทดลองกับกลุ่มทดลองจริงต่อไป

การสร้างแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้

1 สร้างแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ รายการโทรทัศน์ที่ใช้ทดลองทั้ง 2 เนื้อ

หา คือ จากการ์ตูน และตัวอักษรบรรยาย

1 1 ศึกษาเทคนิคการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การ

เขียนข้อสอบ การวิเคราะห์ข้อสอบ และศึกษาเนื้อหาของการ์ตูน เนื้อหาอักษรบรรยาย

เขียนเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก

1 1.1 ออกข้อทดสอบเนื้อหาการตน จากเนื้อหาของรายการที่ 1 จำนวน 3 ฉบับ ละ 30 ข้อ รวม 90 ข้อ เป็นแบบทดสอบฉบับที่ 1

1 1.2 ออกข้อทดสอบเนื้อหาอักษรบรรยาย จากเนื้อหาของรายการที่ 2 จำนวน 3 ฉบับ ฉบับละ 30 ข้อ รวม 90 ข้อ โดยปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญที่คัดเลือกเนื้อหา โภชนาการ เป็นแบบทดสอบฉบับที่ 2

2 นำแบบทดสอบฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2 ไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดใหม่เงินโชตนาราม ที่ไม่ไขว่คว้าทดลองจริง จำนวน 60 คน

3 นำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนน โดยให้ข้อถูก 1 คะแนน ข้อผิด ข้อที่ไม่ได้ทำ และข้อที่ตอบเกินให้ 0 คะแนน แล้วนำมาผลที่ได้มาวิเคราะห์หาความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 27 % ของกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ จากหลักการวิเคราะห์ข้อสอบของ จุง เดห์ ฟาน (Fan 1952 1 - 32)

4 คัดเลือกข้อทดสอบที่มีความยากง่ายระหว่าง 02 - 80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 02 ขึ้นไปมาใช้ในการทดลอง ซึ่งมีข้อสอบฉบับละ 45 ข้อ และคงภาพเป็นรายข้อ ดังแสดงไว้ในภาคผนวก

5 หาค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบทั้งฉบับจากข้อ 4 โดยใช้สูตร KR-21 ของ Kuder - Richardson ดังแสดงไว้ในภาคผนวก

วิธีดำเนินการทดลอง

การทดลองครั้งนี้กระทำพร้อมกันทั้ง 3 กล่ม ในวันและเวลาเดียวกันโดยมีชนิดปริญญาโท วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 5 คน เป็นผู้ช่วยในการทดลอง ซึ่งเป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้เครื่องมือและเข้าใจลำดับขั้นตอนต่างๆ ในการทดลองเป็นอย่างดี

1 ผู้วิจัยและผู้ช่วยจัดเตรียมห้องทดลองจำนวน 3 ห้อง โดยมีเครื่องรับโทรทัศน์สีขนาด 20 นิ้ว และเครื่องเล่นเทปโทรทัศน์ ห้องละ 1 ชุด รวม 3 ชุด

2 ดำเนินการทดลองโดยผู้วิจัยและผู้ช่วยทำการตรวจสอบความเรียบร้อยของห้องทดลองและเครื่องมืออีกครั้งแล้วเริ่มทดลองพร้อมกันทั้ง 3 กล่ม โดยชี้แจงให้กลุ่มตัว

อย่างทราบว่า จะศึกษาจากการกระจายการโทรทัศนึ่งเรื่องอะไร ความยาวเท่าไร โดยไม่บอกจุดมุ่งหมายของการศึกษาให้ทราบ และมีการทดสอบหลังจากการดูแลแต่ละรายการแล้ว เมื่อพร้อมทุกกลุ่มแล้วเริ่มดำเนินการทดลองทันที

2 1 กลุ่มทดลองที่ 1 ศึกษาจากรายการที่ 1

2 2 กลุ่มทดลองที่ 2 ศึกษาจากรายการที่ 2

2.3 กลุ่มทดลองที่ 3 ศึกษาจากรายการที่ 3

3 เมื่อศึกษาจากรายการโทรทัศน์จบแล้ว ทดสอบวัดผลการเรียนรู้ทันทีทั้ง 3

กลุ่ม โดยใช้แบบทดสอบที่คัดเลือกแล้ว

3 1 กลุ่มทดลองที่ 1 ทดสอบด้วยแบบทดสอบฉบับที่ 1

3 2 กลุ่มทดลองที่ 2 ทดสอบด้วยแบบทดสอบฉบับที่ 2

3 3 กลุ่มทดลองที่ 3 ทดสอบด้วยแบบทดสอบฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2

4 นำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนนทั้ง 3 กลุ่ม โดยให้ข้อที่ตอบถูกข้อละ 1 คะแนน ข้อผิด ข้อที่ไม่ตอบ และข้อที่ตอบเกิน ให้ข้อละ 0 คะแนน

5 นำค่าคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ผลทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐานของผลการเรียนรู้ คือ ค่าเฉลี่ย และความแปรปรวน

2. เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มโดยใช้ t - test

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลการเรียนรู้เนื้อหาของรายการโทรทัศน์บนเตียง ที่มีการสอดแทรกเนื้อหาด้วยตัวอักษรบรรยาย กับผลการเรียนรู้เนื้อหาของรายการโทรทัศน์บนเตียงเพียงอย่างเดียว

ตาราง 1 การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้เนื้อหาของรายการโทรทัศน์บนเตียง

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	S^2	t
กลุ่มทดลอง 1	30	29.0333	17.2057	0.6337
กลุ่มทดลอง 3	30	28.3333	19.4023	

จากตาราง 1 แสดงว่าผลการเรียนรู้เนื้อหาของกลุ่มทดลอง 1 กับกลุ่มทดลอง 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ ผลการเรียนรู้เนื้อหาจากรายการโทรทัศน์บนเตียงที่มีการสอดแทรกเนื้อหาด้วยตัวอักษรบรรยาย ไม่แตกต่างกับผลการเรียนรู้เนื้อหาจากรายการโทรทัศน์บนเตียงเพียงอย่างเดียว

2. เปรียบเทียบผลการเรียนรู้เนื้อหาของตัวอักษรบรรยาย ที่สอดแทรกในระหว่างการเสนอรายการโทรทัศน์บนเตียง กับผลการเรียนรู้เนื้อหาของตัวอักษรบรรยายจากรายการโทรทัศน์เสนอเนื้อหาด้วยตัวอักษรบรรยายเพียงอย่างเดียว

ตาราง 2 การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้เนื้อหาของตัวอักษรบรรยาย

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	S^2	t
กลุ่มทดลอง 2	30	31 7000	22 4241	1 1829
กลุ่มทดลอง 3	30	30 2000	25 8201	

จากตาราง 2 แสดงว่าผลการเรียนรู้เนื้อหาของกลุ่มทดลอง 2 กับกลุ่มทดลอง 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ ผลการเรียนรู้เนื้อหาของตัวอักษรบรรยายที่ สอดแทรกในระหว่างการเสนอรายการโทรทัศน์บันเทิง ไม่แตกต่างกับผลการเรียนรู้เนื้อหาของตัวอักษรบรรยายจากรายการโทรทัศน์ที่เสนอเนื้อหาด้วยตัวอักษรบรรยายเพียงอย่าง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1 เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้เนื้อหาของรายการโทรทัศน์บันเทิง จากการดูรายการโทรทัศน์บันเทิงที่สอดแทรกเนื้อหาด้วยตัวอักษรบรรยาย กับการดูรายการโทรทัศน์บันเทิงเพียงอย่างเดียว

2 เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้เนื้อหาของตัวอักษรบรรยาย จากการดูรายการโทรทัศน์บันเทิงที่สอดแทรกเนื้อหาด้วยตัวอักษรบรรยาย กับการดูรายการโทรทัศน์ที่เสนอเนื้อหาด้วยตัวอักษรบรรยายเพียงอย่างเดียว

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1 ผลการเรียนรู้เนื้อหาของรายการโทรทัศน์บันเทิง ที่มีการสอดแทรกเนื้อหาด้วยตัวอักษรบรรยาย ไม่แตกต่างกับผลการเรียนรู้เนื้อหาของรายการโทรทัศน์บันเทิงเพียงอย่างเดียว

2 ผลการเรียนรู้เนื้อหาของตัวอักษรบรรยาย ที่สอดแทรกในระหว่างการเสนอรายการโทรทัศน์บันเทิง ไม่แตกต่างกับผลการเรียนรู้เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ที่เสนอเนื้อหาด้วยตัวอักษรบรรยายเพียงอย่างเดียว

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเทพศิลา เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2529 จำนวน 90 คน

2 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

2.1 เทปโทรทัศน์ ที่บันทึกรายการโทรทัศน์จำนวน 3 รายการ

2.1.1 รายการที่ 1 เป็นรายการโทรทัศน์บันเทิงที่เสนอเนื้อหาเป็นการค้น จำนวน 3 เรื่อง

2 1 1 1 FLOWERS AND TREES

2 1 1 2 THREE ORPHAN KITTENS

2 1 1 3 THE OLD MILL

2.1 2 รายการที่ 2 เป็นรายการโทรทัศน์ที่เสนอเนื้อหาด้วยตัวอักษรบรรยายล้วน 3 เนื้อหา

2 1 2 1 ข้อปฏิบัติของผู้บริโภค

2 1 2 2 การเลือกอาหารที่มควค่าต่อร่างกาย

2.1.2 3 องค์ประกอบที่ทำให้อาหารไม่ปลอดภัย

2 1 3 รายการที่ 3 เป็นรายการโทรทัศน์บนเทงที่เสนอเนื้อหาเป็นการดู สดแทรกเนื้อหาด้วยตัวอักษรบรรยาย 3 เรื่อง

2 1 3 1 FLOWERS AND TREES สดแทรกเนื้อหาข้อ

ปฏิบัติของผู้บริโภค

2 1 3 2 THREE ORPHAN KITTENS สดแทรกเนื้อหา

การเลือกอาหารที่มควค่าต่อร่างกาย

2 1 3 3 THE OLD MILL สดแทรกเนื้อหาองค์ประกอบ

ที่ทำให้อาหารไม่ปลอดภัย

2 2 แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ด้านความรู้ความจำ

2 2 1 ฉบับที่ 1 เป็นแบบทดสอบเนื้อหาของการดู

2 2 2 ฉบับที่ 2 เป็นแบบทดสอบเนื้อหาของตัวอักษรบรรยาย

3 วิธิตำเนินการทดลอง

3 1 ได้ทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างพร้อมกันทั้ง 3 กลุ่ม โดยทำการศึกษาครั้งละ 1 เรื่องจากรายการต่างๆ

3 1 1 กลุ่มทดลอง 1 ดูรายการโทรทัศน์รายการที่ 1

3 1 2 กลุ่มทดลอง 2 ดูรายการโทรทัศน์รายการที่ 2

3 1 3 กลุ่มทดลอง 3 ดูรายการโทรทัศน์รายการที่ 3

3 2 เมื่อดูรายการโทรทัศน์จบลงในแต่ละเรื่องแล้วทำการทดสอบวัดผล

การเรียนรู้ทันที

4 การวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบผลการเรียนรู้จากการดูรายการโทรทัศน์ โดยใช้ t - test

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า → เหนือกว่าในแง่ที่มองรายการที่ไม่เป็นกลาง

1 ผลการเรียนรู้เนื้อหาของรายการโทรทัศน์บนเทปที่สอดแทรกเนื้อหาด้วยตัวอักษรบรรยาย กับผลการเรียนรู้เนื้อหาของรายการโทรทัศน์บนเทปเพียงอย่างเดียวไม่แตกต่างกัน

2 ผลการเรียนรู้เนื้อหาของตัวอักษรบรรยาย ที่สอดแทรกในระหว่างการเสนอรายการโทรทัศน์บนเทป กับผลการเรียนรู้เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ที่เสนอเนื้อหาด้วยตัวอักษรบรรยายเพียงอย่างเดียวไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

สรุปผลการศึกษา

จากผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏว่า ผลการเรียนรู้เนื้อหาจากรายการโทรทัศน์จากรายการบนเทปเพียงอย่างเดียว กับผลการเรียนรู้เนื้อหาจากรายการโทรทัศน์บนเทปที่มีการสอดแทรกเนื้อหาด้วยตัวอักษรบรรยาย ให้ผลการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน และผลการเรียนรู้เนื้อหาจากรายการโทรทัศน์ที่เสนอเนื้อหาด้วยตัวอักษรบรรยายเพียงอย่างเดียว กับผลการเรียนรู้เนื้อหาจากอักษรบรรยาย ที่สอดแทรกในระหว่างการเสนอรายการโทรทัศน์บนเทป ให้ผลการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน การที่ผู้เรียนเรียนรู้ได้ไม่แตกต่างกันนั้น เกิดจากความสามารถในการรับรู้และการเรียนรู้ของคนเรามีมากคือสามารถรับรู้จากการเห็นอย่างรวดเร็วได้ถึง 7 อย่าง (Fleming and Levie 1979 54) มีความสามารถในการอ่านได้อย่างรวดเร็วถึง 0.66 วินาทีต่อบรรทัด (จาเนียร ช่วงโชติ 2524 163 อ้างอิงมาจาก Spache 1962) ใช้เวลาในการสอดแทรกเนื้อหาด้วยตัวอักษรบรรยาย 15 วินาที มีการเสนอซ้ำ 3 ครั้ง ทำให้สามารถอ่านเนื้อหาของตัวอักษรบรรยายที่สอดแทรกได้ ผลการเรียนรู้จึงไม่แตกต่างกัน ประกอบกับภาพที่ปรากฏบนจอสามารถที่จะควบคุมและกำหนดว่าจะให้คนได้รู้และสนใจในสิ่งที่ต้องการจะให้ หรือให้รู้ในเวลาที่กำหนดคําขึ้น (Burke 1971 4) คนส่วนใหญ่พร้อมที่จะรับเรื่องราวต่างๆได้ทันทีเมื่อขณะดูรายการโทรทัศน์ด้วย (จุมพล รอดคำดี 2519 111) จึงสามารถสอดแทรก

เนื้อหาด้วยตัวอักษรบรรยายในรายการโทรทัศน์บนเทปเพื่อความริ่ ข่าวสาร ข้อมูลที่เป็น ความริ่ อันเป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน ให้ผู้ได้รับไปพร้อมๆ กันทั้งความบันเทิงและ ความริ่ เป็นการประหยัดเวลาในการเสนารายการโทรทัศน์ ที่สามารถให้ความริ่ ข่าวสาร ข้อมูลที่เป็นความริ่ และเป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันได้ตลอดเวลา โดยไม่ต้องแยกเป็น รายการหนึ่งรายการใดโดยเฉพาะ และจากการวิจัยของ อนันต์ธนา อังกินันท์ (อนันต์ธนา อังกินันท์ 2517 ค-ง) ทัศนีย์ ยาสมาน (ทัศนีย์ ยาสมาน 2518 112) สมพงษ์ แดงตาด (สมพงษ์ แดงตาด 2518 63 - 68) ภัทรภรี ประยูรเกียรติ 2519 จ) ธาญ จันทรเจียวใช้ (ธาญ จันทรเจียวใช้ 2521 99 - 105) และเทวี แยมส์รวล (เทวี แยมส์รวล 2528 38) ที่พบว่าประชาชนต้องการให้สถานีโทรทัศน์เพิ่มรายการที่ เป็นความริ่ ความคิด ข่าวสารที่เป็นประโยชน์มากขึ้น ผู้เรียนจึงสามารถเรียนรู้ได้

ข้อเสนอแนะ

1 รายการโทรทัศน์บนเทปสามารถสอดแทรกเนื้อหาด้วยตัวอักษรบรรยายที่เป็น ความริ่ ข่าวสาร ข้อมูลต่างๆ ในระหว่างการเสนารายการโทรทัศน์ได้ เพื่อประโยชน์ของ ผู้ที่ได้รับความรู้ ข่าวสาร ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แกตนเองเพิ่มขึ้นจากความบันเทิง ได้ ตลอดเวลา ให้สามารถรับข้อมูล ความริ่ ข่าวสารได้อย่างรวดเร็วทันที่ทันใด ทั้งจาก สถานีโทรทัศน์เอง หรือจากรายการบนเทปต่างๆ ได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 1 การวิจัยเกี่ยวกับระยะเวลาในการสอดแทรกเนื้อหาในแต่ละครั้ง เพื่อให้ สามารถเสนอเนื้อหาได้มากที่สุด
- 2 การวิจัยเกี่ยวกับเนื้อหาของรายการ และเนื้อหาของตัวอักษรบรรยายที่จะ สอดแทรก จับคู่เนื้อหาแบบใด
- 3 การวิจัยเกี่ยวกับระดับการศึกษา เพศ วัย สภาพภูมิประเทศต่างๆ ในความ แดกต่างนั้น สามารถให้ผลการเรียนรู้ได้มากน้อยเพียงใด
- 4 การวิจัยเกี่ยวกับการใช้อัตราความเร็วในการวิ่งของตัวอักษรบรรยายที่สอด แทรกเนื้อหาในรายการโทรทัศน์

5. การวิจัยถึงการใช้อัลแกบสี โดยการใช้อักขรบรรยายทาบบนแถบสีในการ
เสนอเนื้อหาเพื่อให้เด่นชัดขึ้น และผลการเรียนรู้จากเนื้อหาที่ถูกแถบสีปิดทับ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสว่างศรี จิตวิทยาการศึกษาฉบับปรับปรุงใหม่ ศรีเดชา 2528 , 274 หน้า
- เกษม ศิริสัมพันธ์ " การสื่อสารมวลชน ความหมาย และอิทธิพล" การสัมมนาสื่อมวลชน
ครั้งที่ 1 เรื่อง อิทธิพลและความรับผิดชอบของสื่อมวลชน หน้า 63 โรงพิมพ์กรมการ
ทหารสื่อสาร กรุงเทพฯ 2507
- กองปฏิบัติการ กรมการศึกษานอกโรงเรียน " คุยกับท่านอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน
เรื่อง การศึกษาทางไกล " การศึกษาลดชีวิต รวมบทความการศึกษานอกโรงเรียน
เล่ม 5 หน้า 377 - 378 สิงหาคม 2528
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน การศึกษาทบทางของสื่อมวลชนต่อการศึกษา
ของชาวบ้าน 2521 , 200 หน้า
- จุมพล รอดคำดี " ข้อความระหว่างผู้จัดรายการโทรทัศน์กับผู้ชมที่บ้าน " นิเทศสาร
5(3) 109 - 125 ธันวาคม 2519
- จางเนียร ชวงชาติ จิตวิทยาการรับรู้และการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2528 ,
105 หน้า
- จวีลักษณ์ บุญยะกาญจน จิตวิทยาการอ่าน ไทยวัฒนาพานิช 2525 , 144 หน้า
- ชม กัมภาด " โทรทัศน์กับการศึกษาลดชีวิต " สารเทคโนโลยีทางการศึกษา อันดับ 2
หน้า 50 ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2515
- จิตวิทยาการเรียนการสอน พิมพ์ครั้งที่ 2 ไทยวัฒนาพานิช 2523 ,
238 หน้า
- ชาญ จันทร์เจียวใช้ ความต้องการของประชาชนเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก
ในกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ ค ม จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2522 , 89 หน้า
อัสสาเนา
- ชัยวาลย์ วัตอักษร การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้รายการโทรทัศน์ปกติกับรายการ
โทรทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยายประกอบ วิทยานิพนธ์ กศ ม มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร 2528 , 49 หน้า อัสสาเนา
- อุติมา สัจจามันท์ " เด็กกับโทรทัศน์ " วิทยารจารย์ 83(2) 26 - 29 กุมภาพันธ์ 2528

- ดวงเดือน พันธมนาวิน อรุณรัตน์ ชนม และสีกาพร ลอยด์ การควบคุมอิทธิพลสื่อ
มวลชนของครอบครัว กับจิตลักษณะที่สำคัญ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2529 , 380 หน้า อัดสำเนา
- दनัย เทียมพิศ " การศึกษาโดยสื่อมวลชน ชีนา/ข้อเท็จจริง " ครุภัณฑ์ 9(1) 56-58
พฤศจิกายน 2526
- ทศนีย์ ยาสมาน การชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของประชาชนในกรุงเทพมหานคร
วิทยานิพนธ์ ค ม จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2522 , 89 หน้า อัดสำเนา
- เทวี แยมสรวล การวิเคราะห์องค์ประกอบที่ส่งผลต่อความสนใจรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ ค ม จฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย 2528 , 68 หน้า อัดสำเนา
- ธีระ อาชวเมธี " อิทธิพลของการเรียงคำและการเว้นช่องว่างระหว่างคำต่อการรับรู้
สร้อยคำ " วารสารครุศาสตร์ 4(1-2) 45 - 50 กุมภาพันธ์ - พฤษภาคม 2517
----- " การรับรู้ตัวอักษรไทยในปริบทเดียว " วารสารครุศาสตร์ 6(4) 69-81

พฤศจิกายน - ธันวาคม 2519
- นพรัตน์ ศรีประทุม การวิเคราะห์ความสนใจของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์ วิทยานิพนธ์
ค ม. จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2512 , 80 หน้า อัดสำเนา
- นิรุต สพรธชาติ ความต้องการรายการโทรทัศน์สำหรับการศึกษาของประชาชนในภาค
เหนือ วิทยานิพนธ์ ค ม จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518 , 96 หน้า อัดสำเนา
- นันทริกา คัมไพโรจน์ ภาษาเพื่อการสื่อสาร 2 คณะนิเทศศาสตร์ จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2528 , 104 หน้า อัดสำเนา
- บารงสข สีหาไพ จานง วิบลัยศรี และสีกัญญา ธีระวงษ์ " อิทธิพลของโทรทัศน์ต่อ
เด็กไทย " วารสารวิจัยการศึกษา 6 42 - 48 , 2519
- เบญจวรรณ วิรพหจรรย์ " โทรทัศน์สื่อสร้างนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็ก " วารสาร
รวมคำแห่ง ฉบับฟ้าราม 10(2) 20-23 พฤศจิกายน 2528
- ปิยะชาติ แสงอรุณ การสร้างวัสดุกราฟิกส์ประกอบรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 วิทยานิพนธ์ ค ม จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2517 , 114 หน้า
อัดสำเนา

ปฏิพันธ์ กระแสอินทร์ อิทธิพลของภาพยนตร์โทรทัศน์ต่อพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่น วิทยา
นิพนธ์ ค ม จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2519 252 หน้า อัดสำเนา

ไพบลีย์ สัมมณี ความต้องการรายการโทรทัศน์สำหรับการศึกษาของประชาชนในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยานิพนธ์ ค ม จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518 90 หน้า
อัดสำเนา

ภัสสร สังข์ศรี การศึกษาอิทธิพลของภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นทางโทรทัศน์ต่อทัศนคติ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดกรุงเทพมหานคร ปริญญาโท ภาศ ม.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2529 101 หน้า อัดสำเนา

ภัทรภร ประยูรเกียรติ อิทธิพลของรายการโทรทัศน์ภาคหัตถ์ต่ออารมณ์ของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ ค ม จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2519 114 หน้า อัดสำเนา

ทิพย์ กุรวารจณ " วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การแนะนำให้รู้จักกับวิดีโอเท็กซ์
(Videotext) " วารสารเทคโนโลยี 13(70) 14-21 มีนาคม - เมษายน 2529

รุจิระ กุสวาระ " บทบาทของสื่อมวลชนที่มีต่อนักศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพ
มหานคร " วารสารวิจัยการศึกษา 12(3) 62-69 พ ศ 2525

โรจน์ คาพาทิ " มาดูเขาใช้โทรทัศน์เพื่อการศึกษากันเถอะ " นิเทศสาร 5(4) 84 -
109 กุมภาพันธ์ 2520

รัฐจวน มั่นประดิษฐ์ อิทธิพลของโทรทัศน์ต่อนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย ซึ่ง
มาจากครอบครัวที่มีฐานะแตกต่างกัน วิทยานิพนธ์ ค ม จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2513 189 หน้า อัดสำเนา

ศิริรัตน์ เจริญศักดิ์ ความสนใจรายการโทรทัศน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
วิทยานิพนธ์ ค ม จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2513 หน้า อัดสำเนา

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กองบัญชาประชาชาติ " วิทย
โทรทัศน์ มหรรสพอันเป็นสินค้า และครุภัณฑ์เรือน " มติชน หน้า 5 , 24 เมษายน
2526

สวิทย์ หวังเกษเคนท์ " งานบริการโทรทัศน์ของกรมประชาสัมพันธ์ " 50 ปี
กรมประชาสัมพันธ์ หน้า 77 - 88 , 3 พฤษภาคม 2526

- สธนา วงศ์ทองสรรค์ "งานบริการข้อเสนอเทศมานโทรทัศน์ในอังกฤษ" วารสารรามคาแหง
ฉบับมนุษยศาสตร์ เลม 1 9(1) 153 - 159 พ.ศ. 2526
- สมคิด ปลอดโปร่ง การศึกษาคณะค่าทางการศึกษาของภาพยนตร์ญี่ปุ่นที่ฉายทางสถานี
โทรทัศน์ วิทยานินธ์ ค ม จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2528 177 หน้า อัดสำเนา
- สมพงษ์ แดงตาด ความคิดเห็นของนักครองในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับรายการ
โทรทัศน์ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก วิทยานินธ์ ค ม จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518
62 หน้า อัดสำเนา
- อนันต์ธนา อังกินันท์ โทรทัศน์การศึกษาแบบบันเทิง วิทยานินธ์ ค ม จฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย 2517 166 หน้า อัดสำเนา
- อบลรัตน์ ศรียวศักดิ์ "โทรทัศน์กับการพัฒนาเด็ก" วารสารจิตวิทยาคลินิก 13(2)
81 - 88 ธันวาคม 2525
- อรัทัย ศรีสันติสุข "โทรทัศน์กับการสร้างสรรค์จินตนาการของเด็ก" วารสารธรรม-
ศาสตร์ 13(4) 99 - 106 , 4 ธันวาคม 2527

Arther L. Blumental. The process of Cognitive. prentive-Hill Inc.,
Englewood cliffs, New Jersey 07632. 1977, 230 p.

Burke, Richard C. Instructional Television. Indiana University
Press Bloomington 1971, 145 p.

Brown, James W., Lewis, Richard B., and Harcleroad, Fred F. A.V.
Instructional Technology, Media and Method. Sixth Edition
McGraw-Hill Inc., 1983, 528 p.

Dale, Edgar. Audio Visual Methods in Teaching. Revised Edition.
Helt, Rinehart and Winston, Dryden Press. New York, 1956, 534 p.

Fan, Chung-Teh. Item Analysis Table. Education Testing Service
Princeton New Jersey, 1952, 32 p.

Fleming, Malcom and Levis, W. Howard. Instructional Message Design.
Second Printing. Educational Technology Publication. Inc.,
New Jersey, 1979, 289 p.

Hilliard, Robert L. Television Broadcasting: AV Instructional.
Hasting House, Publishers, Inc., New York, 1978, 364 p.

Lesser G.S. Children and Television . Lesson from Sesan Street
New York, Vintage Books, c 1975, 290 p. illus

Travers, M.W. Robert. Man's Information System. Chandler
Publishing Company, 1970, 175 p.

ကဏ္ဍ

ตาราง 3 ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

	อักษรบรรยาย	รายการบันทึก
ΣX	900	796
ΣX^2	28146	22104
\bar{X}	30	26 5333
n	30	30
M	30	26 5333
k	45	45
S	39 5172	33 9126
r_{tt}	0 7639	0 6934

ตารางแสดงค่า p , r และ Δ
ของแบบทดสอบเนื้อหาของรายการนั้นทั้ง

ตาราง 4 เรื่องที่ 1 ดอกไม้และต้นไม้ (FLOWERS AND TREES)

ข้อ	p	r	Δ
1	62	.27	22 7
2	37	27	14.3
3	50	50	13 0
4	71	44	10 8
5	57	39	12 2
6	.76	33	10 1
7	.76	33	10 1
8	63	27	11 7
9	58	.63	12 2
10	.63	27	11 7
11	.58	63	12 2
12	58	63	12 2
13	76	33	10 1
14	.65	54	11 5
15	50	50	13.0

ตาราง 5 เรื่องที่ 2 ลูกแมวกำพร้า 3 ตัว (THREES ORPHAN KITTENS)

ข้อ	p	r	Δ
1	.57	38	12 3
2	76	.33	10 1
3	25	32	15 7
4	71	44	10 8
5	71	44	10 8
6	51	25	13 9
7	71	44	10 8
8	65	54	11.5
9	65	54	11 5
10	30	43	15 0
11	76	77	10 2
12	58	63	12 2
13	71	44	10 8
14	76	33	10 1
15	40	47	14 1

ตาราง 6 เรื่องที่ 3 โรงโม่เก่า (THE OLD MILL)

ข้อ	D	r	△
1	25	.32	15 7
2	76	33	10 1
3	58	62	12 2
4	44	39	13 6
5	76	33	10 1
6	76	33	10 1
7	71	44	10 8
8	58	62	12 2
9	.51	25	12 9
10	24	33	15.9
11	.57	39	12 2
12	50	50	13 0
13	71	44	10 8
14	51	25	13 9
15	63	.27	11 7

ตารางแสดงค่า p , r และ Δ
ของแบบทดสอบเนื้อหาจากอักษรบรรยาย

ตาราง 7 เรื่องที่ 1 ข้อปฏิบัติของผู้บริโภค

ข้อ	p	r	Δ
1	.76	.77	10 2
2	71	44	10 8
3	44	39	13 6
4	76	33	10 1
5	63	.27	11 7
6	37	27	14 3
7	76	33	10 1
8	.76	33	10 1
9	76	33	10 1
10	70	82	10 9
11	44	.39	13 6
12	71	44	10 8
13	76	33	10 1
14	.57	38	12 3
15	24	31	15 8

ตาราง 8 เรื่องที่ 2 การเลือกอาหารที่มีคุณค่าต่อร่างกาย

อันดับ	D	r	Δ
1	71	44	10 8
2	76	.31	10.2
3	76	31	10.2
4	57	38	12 3
5	65	54	11.5
6	76	31	10.2
7	42	.62	13.8
8	76	33	10 1
9	71	44	10 8
10	51	73	12 9
11	76	.77	10 2
12	76	33	10 1
13	57	38	12 3
14	65	54	11 5

ตาราง 9 เรื่องที่ 3 องค์ประกอบที่ทำให้อาหารไม่ปลอดภัย

ข้อ	p	r	Δ
1	.76	33	10 1
2	.57	.38	12 3
3	.62	27	11 7
4	.75	78	10 2
5	.76	.35	10 1
6	.76	35	10 1
7	.76	35	10 1
8	.65	.54	11 5
9	.65	54	11 5
10	.76	35	10 1
11	.44	39	13 6
12	.25	32	15 7
13	.42	.62	13 8
14	.50	50	13 0
15	.50	.50	13 0
16	.42	62	13 8

แบบทดสอบเนื้อหาจากอักษรบรรยาย
เรื่อง ข้อปฏิบัติของผู้บริโภค

- คำชี้แจง
1. แบบทดสอบนี้มีจำนวน 15 ข้อ ให้ทำหมดทุกข้อ
 2. ทำแบบทดสอบหลังจากดูรายการโทรทัศน์ เรื่อง ข้อปฏิบัติของผู้บริโภค
 3. ให้ทำเครื่องหมาย (X) ทับข้อ ก , ข , ค หรือ ง ที่ถูกต้องที่สุด เพียงข้อเดียวในกระดาษคำตอบ
 4. ให้เวลาทำแบบทดสอบ 15 นาที

- ตัวอย่าง ข้อ 0 คนเรามันเข้ารวมกันทั้งหมดกี่ตัว ?
- | | |
|----------|----------|
| ก 5 ตัว | ข 10 ตัว |
| ค 15 ตัว | ง 20 ตัว |

กระดาษคำตอบ ก ~~ข~~ ค ง

แบบทดสอบ

1. อาหารหลัก 5 หมู่ มีหมู่ใดกินทดแทนกันได้บ้าง ?

ก กินหมู่ที่ 4 ทดแทนหมู่ที่ 2 ได้	ข กินหมู่ที่ 5 ทดแทนหมู่ที่ 3 ได้
ค กินหมู่ที่ 3 ทดแทนหมู่ที่ 1 ได้	ง ไม่มีหมู่ใดทดแทนกันได้
2. เมื่อกินอาหารไม่ครบ 5 หมู่ ใน 1 มื้อ ควรทำอย่างไร ?

ก กินเฉพาะหมู่ที่ขาดในมื้อต่อไป	ข กินให้ครบ 5 หมู่ในมื้อต่อไป
ค กินยาบำรุงกำลังทดแทน	ง กินวิตามินทดแทน
3. อาหารต่างหมู่กันจะมีสิ่งใดแตกต่างกันบ้าง ?

ก สารอาหารต่างกัน	ข ปริมาณอาหารต่างกัน
ค คุณภาพอาหารต่างกัน	ง ราคาอาหารต่างกัน

- 4 เมื่อจะกินอาหารดิบๆ ควรทำอย่างไรบ้าง ?
- ก. ทาให้สุก ข. ล้างให้สะอาด
 ค. ใช้เครื่องปรุงรสให้มากขึ้น ง. ถูกหมดทุกข้อ
- 5 กุณฑลาคติที่บรรจุอาหาร จะมีลักษณะอย่างไร ?
- ก. สภาพใหม่ เรียบใส ข. เห็นขว
 ค. หนา ง. ไม่มีข้อใดถูกต้อง
- 6 กุณฑลาคติที่บรรจุอาหาร ควรใช้ถุงสีอะไร ?
- ก. สีขาว ข. สีชมพู
 ค. สีฟ้า ง. ไม่มีสี
- 7 ข้อใดเป็นสาเหตุที่ต้องระมัดระวังในการใช้ยาฆ่าแมลง ?
- ก. ยาฆ่าแมลงมีสารพิษตกค้างไว้ตามได้ ข. ยาฆ่าแมลงทำให้สัตว์ป่วย
 ค. ยาฆ่าแมลงทำให้มนุษย์เห็น ง. ถูกหมดทุกข้อ
- 8 การต้มนมสดจากกล่อง ข้อใดเป็นวิธีการต้มที่ถูกต้อง ?
- ก. ต้มให้หมดในครั้งเดียว ข. เหลือเก็บไว้ต้มในครั้งต่อไป
 ค. ต้มได้หลายๆ คนจากหลอดเดียวกัน ง. ไม่มีข้อใดถูกต้อง
- 9 อาหารรสจัด คืออาหารในข้อใด ?
- ก. อาหารเค็มจัด ข. อาหารเปรี้ยวจัด
 ค. อาหารเผ็ดจัด ง. ถูกหมดทุกข้อ
- 10 กระหล่ำปลีดิบ จะทำลายธาตุอาหารใด ?
- ก. ฟลูออไรด์ ข. เหล็ก
 ค. ไอโอดีน ง. กามะถัน

4 อาหารกระป๋องที่หมดอายุแล้วจะมีสภาพอย่างไร ?

ก. เน่าเสีย

ข. คุณค่าทางอาหารลดลง

ค. สีและกลิ่นเปลี่ยนแปลงไป

ง. ถูกหมดทุกข้อ

5 ส่วนที่เน่าเสียของอาหารมักจะมีสิ่งใดรวมอยู่ด้วย ?

ก. เชื้อโรค

ข. กลิ่นบูดเน่า

ค. เชื้อรา

ง. ถูกหมดทุกข้อ

6 ไอศกรีม น้ำอัดลม จะมีรสของอาหารเป็นอย่างไร ?

ก. รสขม

ข. รสเปรี้ยว

ค. รสหวาน

ง. รสเค็ม

7 น้ำต้มสุก คือน้ำชนิดใด ?

ก. น้ำที่ต้มให้เดือดนานๆ

ข. น้ำต้มให้ร้อน

ค. น้ำต้มให้อุ่น

ง. ไม่มีข้อใดถูกต้อง

8 " มังสะวิรัต " คืออะไร ?

ก. อาหารของพระ

ข. อาหารของชี

ค. อาหารหวานชนิดหนึ่งที่ทำเป็นศิลปะ

ง. อาหารที่ไม่มีเนื้อสัตว์

9 การได้รับสิ่งที่เป็นพิษจากภาชนะใส่อาหาร ได้จากส่วนใด ?

ก. สีภาชนะละลายปนอาหาร

ข. ภาชนะไม่สะอาด

ค. ภาชนะเป็นสนิม

ง. ถูกหมดทุกข้อ

10 ชื่ออาหารที่มีการรับรองคุณภาพจากแหล่งใด ?

ก. ผู้ผลิต

ข. หน่วยราชการ

ค. สมาคมต่างๆ

ง. ถูกหมดทุกข้อ

แบบทดสอบเนื้อหาจากอักษรบรรยาย
เรื่อง องค์ประกอบที่ทำให้อาหารไม่ปลอดภัย

- คำสั่ง
- 1 แบบทดสอบมีจำนวน 16 ข้อ ให้ทำหมดทุกข้อ
 - 2 ทำแบบทดสอบหลังจากดูรายการโทรทัศน์ เรื่อง องค์ประกอบที่ทำให้อาหารไม่ปลอดภัย
 - 3 ให้ทำเครื่องหมาย (X) ทับข้อ ก , ข , ค หรือ ง ที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวในกระดาษคำตอบ
 - 4 ให้เวลาทำแบบทดสอบ 16 นาที

<u>ด้วย</u>	ข้อ 0	คนเรานับรวมกันทั้งหมดเป็นกี่คน ?
	ก	5 คน
	ข	10 คน
	ค	15 คน
	ง	20 คน
<u>กระดาษคำตอบ</u>	ก	ข

แบบทดสอบ

- 1 ภาชนะที่ใช้แล้วต้องทิ้ง ไม่ควรนำกลับมาทำอะไร ?

ก. ทำของเด็กเล่น	ข. บรรจุอาหารใหม่
ค. ทาลายทิ้งไป	ง. นำไปปลูกต้นไม้
- 2 ขณะทำการบึ่ง หรือย่าง ไม่ควรใช้ไฟในการบึ่งหรือย่างอย่างไร ?

ก. ไฟหยา	ข. ไฟปานกลาง
ค. ไฟอ่อนๆ	ง. ไฟแรงๆ
- 3 อาหารประเภทใดที่ไม่เหมาะแก่การบึ่ง หรือการย่าง ?

ก. อาหารต้มเกลือแร	ข. อาหารต้มไขมัน
ค. อาหารต้มโปรตีน	ง. อาหารต้มวิตามิน

แบบทดสอบเนื้อหาจากการดู
เรื่อง ดอกไม้และต้นไม้ (FLOWERS AND TREES)

- คำชี้แจง
- 1 แบบทดสอบมีจำนวน 15 ข้อ ให้ทำหมดทุกข้อ
 - 2 ทำแบบทดสอบหลังจากดูรายการโทรทัศน์ เรื่อง ดอกไม้และต้นไม้ (FLOWERS AND TREES) จบแล้ว
 - 3 ให้ทำเครื่องหมาย (X) ที่ข้อ ก , ข , ค หรือ ง ที่ถูกต้องที่สุด เพียงข้อเดียว ในกระดาษคำตอบ
 - 4 ให้เวลาทำแบบทดสอบชุดนี้ 15 นาที

<u>ตัวอย่าง</u>	ข้อ 0	แมว 1 ตัว	มีขายกี่ตัว ?		
	ก	1 ตัว		ข	2 ตัว
	ค	3 ตัว		ง	4 ตัว
<u>กระดาษคำตอบ</u>	ก	ข	ค	ง	

แบบทดสอบ

- 1 สิ่งใดที่คนนอนเป็นอันดับแรก ?

ก. นอน	ข. นก
ค. ดอกไม้	ง. ต้นไม้หนุ่ม

- 2 เมื่อตื่นนอนแล้วทำอะไร ?

ก. ออกกำลังกาย	ข. ล้างหน้าแปรงฟัน
ค. ทำดอกไม้ให้บ้าน	ง. ถูหมุดทุกข้อ

- 3 ตัวนอนนอนอยู่ที่ไหน ?

ก. บนต้นไม้	ข. บนดอกไม้
ค. บนใบไม้	ง. บนดอกเห็ด

11 หนอนหนีไฟไปอยู่ที่ใด ?

ก มดลงดิน

ข ขึ้นต้นไม้

ค หนีไปบนดอกไม้

ง หนีลงน้ำ

12 ต้นไม้แก่เป็นอะไร จึงล้มลง ?

ก ต้นไม้หน่มแห้ง

ข สดุดต้นไม้

ค สะดุดก้อนหิน

ง นักช่วยกันรุมจิก

13 ดอกไม้ใช้น้ำจากที่ใดล่างหน้า ?

ก ใบไม้

ข ลำธาร

ค น้ำฝน

ง ถูกหมดทุกข้อ

14 เมื่อต้นไม้แก่ตายแล้ว มีสิ่งใดมาเกาะอยู่ ?

ก นกแร้ง

ข นกเขา

ค ค้างคาว

ง ถูกหมดทุกข้อ

15 ต้นไม้หน่มดินนอนแล้วทำสิ่งใดเป็นอันดับแรก ?

ก ล้างหน้าปรองพ้น

ข แต่งหน้า

ค หาวนอน

ง ปลุกต้นไม้สาว

แบบทดสอบเนื้อหาจากการค้น
เรื่อง ลูกแมวกำพร้า 3 ตัว (THREE ORPHAN KITTENS)

- คำสั่ง
- 1 แบบทดสอบนี้มีจำนวน 15 ข้อ ให้ทำหมดทุกข้อ
 - 2 ทำแบบทดสอบหลังจากดูรายการโทรทัศน์ เรื่อง ลูกแมวกำพร้า 3 ตัว (THREES ORPHAN KITTENS) จบแล้ว
 - 3 ให้ทำเครื่องหมาย (X) ทับข้อ ก , ข , ค หรือ ง ที่ถูกต้องที่สุด เพียงข้อเดียวในกระดาษคำตอบ
 - 4 ให้เวลาทำแบบทดสอบชุดนี้ 15 นาที

- ตัวอย่าง
- ข้อ 0 ลูกแมวกำพร้ามีอยู่ทั้งหมดกี่ตัว ?
- | | |
|--------------------|---------|
| ก 1 ตัว | ข 2 ตัว |
| ค 3 ตัว | ง 4 ตัว |

กระดาษคำตอบ

ก. ข ค ง

แบบทดสอบ

1. ลูกแมวกำพร้า 3 ตัว เข้าไปในบ้านได้อย่างไร ?

ก ลูกสาวเปิดประตูรับเข้าไป	ข แม่บ้านเปิดประตูรับเข้าไป
ข เข้าทางหน้าต่างที่เปิดไว้	ง มดเข้าไปรอยแตกของผ้าบ้าน

2. ขณะที่ลูกแมวเข้ามาในบ้านนั้น แม่บ้านกำลังทำอะไรอยู่ ?

ก ทำขนม	ข หุงข้าว
ค กวาดบ้าน	ง ทำกับข้าว

- 10 ใครเป็นผู้เล่นเครื่องดนตรี ?
- | | |
|------------|-----------------|
| ก. ลูกสาว | ข. ลูกแมว |
| ค. แม่บ้าน | ง. ไม่มีใครเล่น |
- 11 ใครทำให้เครื่องดนตรีหยุดเล่น ?
- | | |
|------------|---------------|
| ก. ลูกสาว | ข. ลูกแมว |
| ค. แม่บ้าน | ง. ไม่มีใครทำ |
- 12 เมื่อจับลูกแมวได้แล้ว จะนำไปปล่อยที่ใด ?
- | | |
|-----------------|----------------------|
| ก. ในถังขยะ | ข. นอกประตูบ้าน |
| ค. ในโรงเก็บของ | ง. ไม่มีข้อใดถูกต้อง |
- 13 ลูกแมวตัวใดเดินนำลูกแมวตัวอื่นๆ เข้าบ้าน ?
- | | |
|-------------|---------------|
| ก. ตัวสีดำ | ข. ตัวสีแดง |
| ค. ตัวสีเทา | ง. ทั้ง 3 ตัว |
- 14 ลูกแมวตัวสีแดง และตัวสีเทาได้ยินเสียงอะไรจึงวิ่งมาที่ตัวสีดำ ?
- | | |
|--------------------|-------------------|
| ก. ลูกสาวร้องเรียก | ข. แม่บ้านร้องไล่ |
| ค. เสียงหนร้อง | ง. เสียงดนตรี |
- 15 ลูกแมวดมอะไร จึงทำให้จาม ?
- | | |
|----------|------------|
| ก. เกลือ | ข. น้ำตาล |
| ค. ผงชรส | ง. พริกไทย |

แบบทดสอบเนื้อหาจากการ์ตูน
เรื่อง โรงโม่เก่า (THE OLD MILL)

- คำชี้แจง
- 1 แบบทดสอบนี้มีจำนวน 15 ข้อ ให้ทำหมดทุกข้อ
 - 2 ทาแบบทดสอบหลังจากดูรายการโทรทัศน์ เรื่อง โรงโม่เก่า (THE OLD MILL) จบแล้ว
 - 3 ให้ทำเครื่องหมาย (X) ทับข้อ ก , ข , ค หรือ ง ที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว
 - 4 ให้เวลาทาแบบทดสอบนี้ 15 นาที

ตัวอย่าง ข้อ 0 มีโรงโม่เก่าอยู่กี่โรง ?

- | | |
|---------|---------|
| ก 1 โรง | ข 2 โรง |
| ค 3 โรง | ง 4 โรง |

กระดาษคำตอบ ก. ข ค ง

แบบทดสอบ

1 โรงโม่มีไว้สำหรับทำอะไร ?

- | | |
|----------------|-----------------------|
| ก วิดน้ำเข้านา | ข เป็นที่อยู่ของสัตว์ |
| ค บดของต่างๆ | ง เป็นที่พักนอน |

2 แม่นกฟักไข่อยู่ที่ไหน ?

- | | |
|----------------------|------------------------|
| ก ในรังนกบนใบก้างหัน | ข ในรังนกบนลูกกลิ้งโม่ |
| ค บนกิ่งไม้ | ง เชิงบันไดโรงโม่ |

3. เพราะอะไร ไขนกจึงไม่แตกเมื่อกำลังฟักอย่างรุนแรง ?

- | | |
|-------------------------------------|------------------------|
| ก มีแม่คอยป้องกัน | ข ไขนกยังไม่ถึงอายุฟัก |
| ค ลูกกลิ้งโม่ชำรุดตรงที่แม่นกฟักไข่ | ง ไขนกแข็งแรงมากไม่แตก |

